

Zwerfafval (stage)opdrachten voortgezet onderwijs

Datum : 28 December 2012

Projectnummer : P436-05

Registratienummer: 2012921

Drachten | Smallerland

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doel	4
Toelichting (stage) opdrachten	4
Aanbod van de gemeente	5
Aandachtspunten begeleider(s)	5

(Stage)opdrachten:

AdVIESvraag (havo-vwo)	6
Creatieve Communicatie (havo-vwo)	15
Check je plek (havo-vwo)	21
Monitoring zwerfafval (havo-vwo)	29
Buurtinterviews (vmbo)	37
Pimpen van afvalbak (vmbo)	41
Anti-zwerfafval poster (vmbo)	43

Inleiding

Een schone schoolomgeving is een omgeving waar het prettig leren is en waar men zich veilig voelt. De circa 7000 leerlingen die dagelijks naar Drachten komen om voorgezet of praktijkonderwijs te volgen brengen een boel levendigheid mee, maar laten ook hun sporen na in de vorm van zwerfafval. Tussen scholen en supermarkten is sprake van een 'snoeproute': de route die leerlingen regelmatig nemen en waar veel verpakkingen en blikjes op straat liggen. Met name in de wijk De Wiken, waar meerdere scholen en winkels zijn gevestigd, is de omgeving niet altijd even schoon.

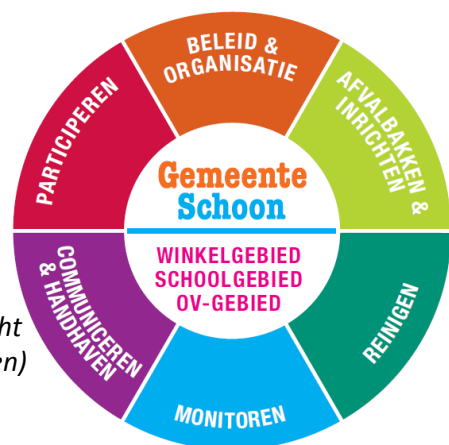
De gemeente Smallingerland is al enkele jaren actief in de aanpak van snoeproutes, die gericht is op gedragsverandering van leerlingen door meer bewustwording. Zo liep van 2009 tot 2011 het proeftuinproject ter preventie van zwerfafval, waar scholen en gemeente samenwerkten om op een pedagogische manier zwerfafval aan te pakken. In 2012 is hier vervolg aan gegeven. Er is een maatwerkplan opgesteld (door adviesbureau De Jonge Milieu Advies) waarbij onderzocht is hoe het zwerfafvalonderwerp structureel bij scholen onder de aandacht kan worden gebracht. Het maatwerkplan geeft naast een analyse van de huidige situatie, een 'keuzemenu' van ideeën voor de zwerfafvalaanpak in de vorm van maatschappelijke stages. De ideeën zijn getoetst bij een aantal scholen.

Deze ideeën zijn vervolgens praktisch en concreet uitgewerkt in voorliggende (stage)-opdrachten over zwerfafval, voor zowel havo-vwo als vmbo-onderwijs. Elke opdracht, 7 in totaal, bestaat uit een setje van opdrachtbeschrijving en –formulieren waar de leerling en begeleider direct mee aan de slag kunnen. De opdrachten kunnen als maatschappelijke stage worden uitgevoerd maar ook als opdracht tijdens bijvoorbeeld een projectweek of het vak Maatschappijleer.

De (stage)opdrachten zijn, als het maatwerkplan, tot stand gekomen met subsidie van Gemeente Schoon, middels een thematraject Maatschappelijke Stage. De gemeente Smallingerland heeft hiervoor ondersteuning en advies gekregen van adviesbureau PLAN terra.

Agentschap NL

Door middel van het Thematraject Participatie-maatschappelijk stage van Agentschap NL ondersteunt adviesbureau PLAN terra de gemeente Smallingerland bij de aanpak van zwerfafval. Het thematraject is onderdeel van het Gemeente Schoon programma 2010-2012, het actieprogramma van het Agentschap NL. Het helpt gemeenten bij de zwerfafvalaanpak, gericht op een specifiek thema (onderverdeeld in thematrajecten) of een specifiek gebied (onderverdeeld in gebiedstrajecten).

Doel

Met de zwerfafval (stage)opdrachten wordt op positieve manier zwerfafval onder de aandacht gebracht bij leerlingen van het voortgezet onderwijs. De (stage)opdrachten dragen bij aan de volgende doelen:

- Inzichtelijk maken en inperken van het zwerfafvalprobleem op en rondom de school (kwaliteit op straat omhoog).
- Vergroten van de bewustwording van leerlingen over hun rol en bijdrage rondom het zwerfafvalprobleem en verkrijgen van inzicht in de gevolgen van zwerfafval (vanuit duurzaamheidsgedachte).
- Verbeteren van de beeldvorming bij wijkbewoners over de school (positief imago).

Toelichting (stage)opdrachten

- Dit pakket bestaat uit (stage)opdrachten waarbij het onderwerp zwerfafval centraal staat. Met de opdrachten worden leerlingen op een positieve manier bewust van het zwerfafvalprobleem en hun eigen rol en die van andere partijen hierin. Daarnaast leren leerlingen per opdracht diverse vaardigheden, zoals het opstellen van een advies op basis van interviews en schouwen of het maken van een 'anti-zwerfafval'-poster met een slogan.
- De opdrachten zijn zoveel mogelijk afgestemd op de studierichting en leeftijd van de leerlingen. Zo zijn de opdrachten voor het havo-vwo iets meer onderzoekend van aard, terwijl die voor het vmbo een meer praktische insteek hebben.
- Op de voorpagina van de opdracht staat hoeveel uur studiebelasting de opdracht (ongeveer) kost en met hoeveel personen de opdracht kan worden uitgevoerd. Op deze manier kan de leerling gericht uit de opdrachten kiezen.
- De opdrachten zijn zo opgesteld dat ze ook prima gecombineerd kunnen worden, bijvoorbeeld als een leerling nog een gehele maatschappelijke stage (a 30 uur) moet invullen kan die meerdere opdrachten doen.
- De opdrachten kunnen als maatschappelijke stage worden uitgevoerd maar ook als opdracht tijdens bijvoorbeeld een projectweek of het vak Maatschappijleer.

Foto's van de snoeproute en het speelterrein in De Wiken (bron: De Jonge Milieu Advies).

Aanbod van de gemeente

- De gemeente Smallingerland kan maximaal twee keer per jaar een groep van minimaal 2 en maximaal 10 leerlingen laten deelnemen aan een maatschappelijke stage over zwerfafval.
- Elke stage begint met een 'startbijeenkomst' en eindigt met een 'slotbijeenkomst' op het gemeentehuis (na lestijd). Deze worden door de gemeente georganiseerd. Tijdens de startbijeenkomst geeft de gemeente een korte toelichting over zwerfafval, de gemeentelijke werkzaamheden en wordt uitleg gegeven over de opdracht(en). Ook deelt de gemeente het benodigde materiaal uit zoals veiligheidshesjes en kladblokjes. Bij de slotbijeenkomst presenteren de leerlingen de resultaten van de stage op het gemeentehuis.
- Tijdens het uitvoeren van de stage, die leerlingen zoveel mogelijk zelfstandig doen, is er een contactpersoon van de gemeente waar de leerlingen met vragen terecht kunnen.

Aandachtspunten gemeentelijke begeleider(s):

- Lees de opdracht(en) door en loop in het begin samen met de leerling de opdracht stap voor stap de opdracht door. De meeste leerlingen weten bijvoorbeeld niet wat 'schouwen' is of hebben nog nooit van 'schoon, heel en veilig' gehoord. Begrippen die voor de gemeente heel normaal zijn, zijn waarschijnlijk niet bij de leerlingen bekend.
- Wijs de leerlingen op hun veiligheid. Geef ze mee dat ze de opdrachten op straat altijd in tweetallen moeten doen en nooit in het donker. Ze moeten de hesjes dragen zodat ze extra opvallen.

AdVIESvraag

Onderzoeks- en adviesopdracht
over zwerfafval

Opdrachtbeschrijving
HAVO-VWO

Drachten | Smallerland

Studiebelasting: 30 uur
Groepjes van 2

Inleiding

In deze (stage)opdracht ga je op onderzoek uit en stel je een advies voor de gemeente op! Langs de route tussen school en winkelcentrum of bushalte ligt vaak veel zwerfafval zoals lege verpakkingen. Deze route wordt ook wel 'snoeproute' genoemd. Maar wat ligt er precies? Wie veroorzaakt het en wat kunnen we ertegen doen? In deze (stage)opdracht breng je de snoeproute beter in beeld en geef je advies aan de gemeente. Je leert verschillende onderzoeks-

methoden toe te passen. Bijvoorbeeld schouwen, waarbij je langs de route de hoeveelheid en het soort afval gaat beschrijven. Ook ga je leerlingen interviewen. De resultaten verwerk je in een rapport, waarin je ook advies geeft om het zwerfafvalprobleem aan te pakken. Hiermee weet de gemeente beter welke acties nodig zijn voor een schonere omgeving.

Wat ga je doen?

De (stage)opdracht bestaat uit de volgende stappen:

1. *Onderzoeksgebied*
Samen met de begeleider van de gemeente bepaal je eerst het onderzoeksgebied: de 'snoeproute' die je gaat onderzoeken. Hier maak je een kaartje van, bijv. met Google Maps. Geef op de kaart de belangrijkste plekken aan, zoals de school, winkels en/of bushalte maar ook de afvalbakken in het gebied. Voeg de kaart toe in **bijlage 1**, het onderzoeksgebied.
2. *Schouwen*
Gedurende 2 weken ga je in tweetallen 2 keer per week langs de route 'schouwen'. Je loopt de route en geeft een oordeel over de hoeveelheid en het soort afval.

Ook maak je foto's. Gebruik het schouwformulier in **bijlage 2**, en de schoonheidsgradenkaart in **bijlage 3**.

3. *Mini-interviews*
In deze stap ga je een aantal leerlingen interviewen over zwerfafval. Hiervoor gebruik je de vragenlijst in **bijlage 4**, maar je bedenkt zelf nog 2 extra vragen die je wilt stellen. Deze moeten over zwerfafval gaan.

4. *Adviesrapport*
De resultaten van je onderzoek werk je uit in het rapport. Ook geef je advies: wat kan de gemeente doen voor minder zwerfafval. In **bijlage 5** staat hoe het adviesrapport er uit moet zien. Het rapport bespreek je met de begeleider.

Checklist - hulpmiddelen Tips

- Google Maps of Powerpoint om een kaartje te maken.
- Veiligheidshesje
- Mapje met klemmetje waarin je de schouwformulieren en vragenlijst in kunt doen.
- Schrijfblokje
- Fototoestel of telefoon met camera

- Lees de opdracht en bijlagen goed door.
- Zorg ervoor dat je weet op welke plek en wanneer je foto's hebt gemaakt.
- Zorg dat je bij het schouwen en de interviews je hesje draagt!
- Houd bij het schouwen en de interviews een veilige afstand van rijdende voertuigen.
- Doe de interviews op een druk tijdstip, bijvoorbeeld tijdens de lunchpauze, net na of voor schooltijd.
- Als je de (stage)opdracht in tweetallen hebt uitgevoerd, mag je samen één rapport maken.

Bijlage 1 Onderzoeksgebied

Op deze kaart staat het onderzoeksgebied, inclusief de afvalbakken langs de route, de school, de winkels / bushalte, etc. Maak er ook een legenda bij.

Bijlage 2 Schouwformulier

Je gaat de komende 2 weken in tweetallen 2 keer per week de snoeproute lopen. Kijk goed hoeveel en wat voor afval er ligt. Let bijvoorbeeld goed op de stoep waarlangs de leerlingen komen, in de struiken en, indien aanwezig, in het water. Maak ook foto's, van bijvoorbeeld extra schone of extra vuile plekken. Nadat je de route hebt gelopen vul je onderstaand formulier in.

Gebruik voor de hoeveelheid afval **bijlage 3**: de schoonheidsgradenkaart. Hiermee bepaal je de letter (de score) die bij de hoeveelheid afval hoort: bij A+ ligt er geen afval, bij D juist heel veel. De letter omcirkel je in de tweede kolom van onderstaande tabel.

Datum en tijdstip	Hoeveel afval ligt er gemiddeld langs de route? Zie schoonheidsgradenkaart en omcirkel A+, A, B, C of D	Wat voor soort afval ligt er vooral? Kies uit: plastic flesje, snoepverpakking, papier, peuk, sigarettenpakje, blikje, drankkarton, broodzakjes, iets anders nl...	Welke plekken zijn (extra) veel vervuild?	Door wie denk je dat het afval achtergelaten is?
week 1:	A+ A B C D			
week 1:	A+ A B C D			
week 2:	A+ A B C D			
week 2:	A+ A B C D			

Bijlage 3 Schoonheidsgradenkaart, kies uit de score A+, A, B, C of D

A+

Zeer schoon
Er ligt geen
zwerfafval: 0 stuks
per 100 m²

A

Schoon
Er ligt weinig
zwerfafval: 2-3
stuks per 100 m²

B

Matig schoon
Er ligt hier en daar
zwerfafval: 4-10
stuks per 100 m²

C

Vuil
Er ligt redelijk veel
zwerfafval: 10-25
stuks per 100 m²

D

Zeer vuil
Er ligt erg veel
zwerfafval: > 25
stuks per 100 m²

Bijlage 4 Vragenlijst – mini-interviews

Bedenk eerst 2 extra vragen (10 en 11) en voeg die aan deze vragenlijst toe. Print deze vragenlijst daarna 10 keer uit. Vervolgens ga je langs de route minimaal 8 leerlingen interviewen, waarvan je de antwoorden op deze lijst invult. Let erop dat je verschillende leerlingen interviewt en bijvoorbeeld dus niet meerdere leerlingen uit 1 groepje. Tip: doe de interviews op een druk tijdstip, bijvoorbeeld tijdens de lunchpauze.

Locatie:

Datum:

Tijdstip:

Introductie:

Hoi, wij zijn leerlingen van en wij zijn bezig met onze maatschappelijke stage. Wij doen een onderzoekje naar het zwerfafval in deze buurt. Mogen wij je een paar vragen stellen hierover?

Beschrijving geïnterviewde:

- Leeftijd.....
- School en studierichting:

1. Hoe vaak neem je deze route per maand?
2. Waarom neem je deze route?
3. Vind je het schoon langs deze route? Geef een rapportcijfer tussen de 1 en 5, waarbij 1 heel erg vies is en 5 heel erg schoon is.
4. Waarom geef je dit cijfer:
5. Gooi je zelf wel eens iets op straat?
6. Waarom wel of waarom niet?
7. Vind je dat er genoeg afvalbakken langs deze route staan?
8. Vind je dat de afvalbakken op de goede plek staan?
9. Wat kunnen leerlingen doen om het hier schoner te houden?
10. ...
11. ...

Bedankt voor je medewerking!

Bijlage 5 Adviesrapport

Nadat je de stappen 1, 2 en 3 afgerond hebt ga je in het adviesrapport beschrijven hoe en welke gegevens je verzameld hebt en geef je advies. Nadat je het adviesrapport klaar hebt maak je een afspraak met de begeleider van de gemeente om het rapport toe te lichten.

Hoe moet het rapport eruit zien?

- Begin het rapport met een inleiding: wat heb je gedaan, waarom heb je voor deze (stage)opdracht gekozen en welke (stage)opdracht-stappen heb je uitgevoerd.
- Beschrijf daarna het onderzoeksgebied: vertel iets over de snoeproute en de afvalbakken maar ook over de wijk van de snoeproute en het type school etc. Voeg de kaart van het onderzoeksgebied bij.
- Geef vervolgens antwoord op de vragen in **5.1**.
- Daarna maak je een apart hoofdstuk voor het advies, zie 5.2.
- Voeg als bijlagen de schouwformulieren en ingevulde interviewlijsten bij.

5.1 Resultaten

Met de verzamelde gegevens van de schouw en interviews (volgende pagina) geef je voor het rapport antwoord op onderstaande vragen.

Probeer de antwoorden te illustreren met grafiekjes, tabellen en foto's. Hiermee worden de resultaten beeldend en overzichtelijk.

Schouwresultaten:

Beschrijf eerst op welke data en tijdstippen je geschouwd hebt. Ga daarna met de schouwresultaten in op de volgende onderwerpen, waarbij je in ieder geval antwoord geeft op de volgende vragen:

1. *Hoeveelheid afval:* Hoeveel zwerfafval lag er gemiddeld langs de route? Welke score (A+, A, B, C of D) heb je het vaakst gegeven? Wat is de ontwikkeling in de scores van elke keer dat je geschouwd hebt, wordt het schoner of viezer?
2. *Soort afval:* Welke soorten afval kwam je het vaakst tegen? Maak een top 3.
3. *Extra vervuilde plekken:* Maak een top 3 van de meest vervuilde plekken. Wat voor plekken zijn dit? Wat voor afval ligt er?
4. *Wie heeft volgens jou het afval langs de route achtergelaten? Waarom denk je dat?*

Interviews:

Beschrijf eerst kort hoeveel leerlingen je geïnterviewd hebt, wanneer, van welke leeftijd, school en studierichting etc. Geef daarna antwoord op de volgende vragen.

Bedenk zelf nog 2 vragen die je kunt beantwoorden met de vragen die je zelf bedacht hebt (in bijlage 4).

1. Hoe vaak nemen leerlingen de route en waarom?
2. Wat is het gemiddelde rapportcijfer dat leerlingen geven voor hoe schoon of vies ze de route vinden en waarom? Wat is het hoogste en laagste cijfer? Vergelijk dit cijfer ook met de gemiddelde score die jij tijdens de schouw hebt gegeven. Komt het overeen of juist niet?
3. Hoeveel leerlingen gooien wel eens afval op straat? Hoeveel niet? En waarom wel of niet?
4. Hoeveel afvalbakken staan er langs de route? Staan er volgens jou en de leerlingen genoeg bakken? En staan ze volgens jou en de leerlingen op de juiste plek? Waarom wel of niet?
5. Wat kunnen de leerlingen volgens de ondervraagde leerlingen doen om het schoner te houden?
6. >>Extra vraag<<
7. >>Extra vraag<<

5.2 Advies

Als laatste onderdeel van het rapport schrijf je een advies op voor de gemeente. Dit doe je op basis van de schouw- en interviewresultaten en de vragen die je hierover beantwoord hebt. Kijk voor het advies en de verbetervoorstellen ook op bijvoorbeeld internet voor meer ideeën (www.gemeenteschoon.nl, www.nederlandschoon.nl) .

Houd bij het advies rekening met de volgende punten:

- Het doel van het advies is dat de snoeproute schoner wordt en blijft. Stel hiervoor een realistisch doel op. Wat is nu de score bij de schouw en het gemiddelde cijfer dat leerlingen geven, en wat moet dat over een jaar zijn?
- Bedenk in ieder geval 3 verbetervoorstellen en beschrijf per voorstel kort wie dat moet doen en hoe het uitgevoerd moet worden.
- De verbetervoorstellen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - Het verbetervoorstel moet echt uitgevoerd kunnen worden.
 - Hoe goedkoper het verbetervoorstel hoe sneller hij ingezet zal worden. Dure oplossingen worden alleen gebruikt als ze echt heel goed werken!
 - Er bestaan al veel oplossingen, dus wees creatief en bedenk iets nieuws of verbeter een bestaand idee!
 - Ga voor elk verbetervoorstel na wat de voor- en nadelen zijn. Denk bijvoorbeeld over de kosten van het verbetervoorstel, of het snel uit te voeren is, of het effect groot zal zijn etc.

Creatieve communicatie

Campagne tegen zwerfafval

Opdrachtbeschrijving HAVO-VWO

Drachten

Smallingerland

Studiebelasting: 30 uur
In groepjes van max. 4 leerlingen

Inleiding

In deze (stage)opdracht zet je een campagne op tegen zwerfafval. Er ligt namelijk op de route tussen de school en de winkels veel afval op straat en in de struiken. Het afval bestaat vooral uit blikjes, flesjes, kranten en plastic verpakkingen. Jij gaat in deze (stage)opdracht een communicatiecampagne bedenken. Hiermee probeer je zoveel mogelijk leerlingen te bereiken zodat ze minder zwerfafval achter laten.

Je leert hoe je een communicatieplan opzet, bedenkt een goede slogan en leert wat het effect van de campagne is.

De resultaten bespreek je met de gemeente. Wie weet gaat de gemeente jouw campagne daarna gebruiken!

Wat ga je doen?

De (stage)opdracht bestaat uit de volgende stappen:

1. Je stelt een communicatieplan op, zie **bijlage 1**. Hier hoort ook het bedenken van een slogan bij. Dit plan bespreek je met de begeleider van de gemeente.
2. Vervolgens voer je het plan uit.

3. Na de campagne ga je een aantal mensen van school interviewen: kennen ze de campagne en wat vinden ze ervan? Zie **bijlage 3**.

4. Na de campagne bespreek je de resultaten en ingevulde interviewresultaten met de begeleider van de gemeente. Hiervoor maak je een presentatie, zie **bijlage 4**.

Checklist - hulpmiddelen

- Internet
- Facebook account
- Een tekenprogramma zoals Powerpoint of InDesign
- Evt. (foto)camera

Tips

- Bedenk eerst goed welke boodschap je wilt overdragen.
- Denk goed na over de tijd die je hebt en de middelen die je wilt inzetten. Zo kost het maken van een filmpje veel tijd: op internet staan veel voorbeelden die je misschien kunt gebruiken.

Bijlage 1 Communicatieplan

In het communicatieplan beschrijf je kort (1 of 2 A4'tjes) wat je gaat doen en hoe. Verdiep je hiervoor eerst in de communicatiewereld en bestaande zwerfafvalcampagnes. Lees in ieder geval het artikel van de Spits (zie bijlage 2). Zoek voor inspiratie, behalve op Google, ook op www.gemeenteschoon.nl en www.nederlandschoon.nl.

Neem in het plan de volgende onderdelen op en gebruik de tabel onderaan de pagina.

1. **Inleiding:** beschrijving van het plan.
2. **Doel:** Wat wil je bereiken en bij wie. Het gaat bijvoorbeeld om informeren, gedragsverandering, verandering van houding etc.
3. **Slogan/logo:** Bedenk een pakkende slogan en maak eventueel een logo. Een goede slogan is creatief, trekt aandacht en is doelgericht.
4. **Middelen:** Beschrijf welke communicatiemiddelen je gebruikt om je doel te bereiken. Voorwaarde is dat je social media inzet, zoals Facebook, Twitter en/of Youtube. Daarnaast kun je ook denken aan posters, folders, presentatie etc. Tip: maak zoveel mogelijk gebruik van de bestaande communicatiemiddelen, misschien heeft jouw school een tv-scherm waar jouw presentatie of poster regelmatig kan worden getoond.
5. Maak een **taakverdeling en planning:** wie doet wat wanneer.

Doelgroep	
Boodschap/Doel	
Middel	
Wanneer	
Wie	
Opmerking	(bijv: 'school toestemming vragen om posters op te hangen' etc.)

Bijlage 2

Artikel Spits, d.d. 22-11-12

Gedagsreclame zinloos

T. de Vries

Goedbedoelde campagnes moeten ons socialer maken, gezonder laten eten en van de drank af houden. Maar deze belerende boodschappen zijn vaak volkomen zinloos. „De overheid overschat echt de wilskracht van mensen en slaat vaak volkomen de plank mis.”

In flitsende spotjes probeert Sire ons vaak aan het verstand te krijgen dat bepaald gedrag asociaal is en echt niet kan. „Maar wat ze doen is verkeerd”, zegt gedragsdeskundige Reint-Jan Renes van de Wageningen Universiteit. „Ze laten fout gedrag zien en de mensen doen dat vervolgens eerder na dan dat ze het achterwege laten.”

Als voorbeeld geeft hij het spotje waarbij een parkeerwachster vijf keer op een dag van een boze automobilist een middelvinger krijgt opgestoken. Vervolgens zien we de vrouw dat thuis zelf ook doen. „Ze geven dus in feite zelf al aan dat mensen slecht gedrag kopiëren, maar intussen laten zij dat slechte gedrag zes keer zien aan de kijker!” Volgens Renes werken ze in het buitenland anders. „Daar laten ze vaak alleen keihard de vreselijke gevolgen van bepaalde daden, zoals rijden met een slok op, zien. Werkt veel beter.” Volgens hem overschat de overheid de wilskracht en het zelfregulerend vermogen van mensen en 'slaat het vaak volkomen de plank mis'.

Ingrijpen in het gedrag op het juiste moment is volgens Renes het tovermiddel. „Vooral jonge mensen zijn erg slecht in zichzelf in de hand houden. Ze weten wel dat sms'en achter het stuur eigenlijk niet kan, maar doen het toch. Dat werkt. Dus moet je ze op de juiste momenten proberen te bereiken. Niemand zal opstaan met de gedachte zichzelf die dag in coma te zuipen. Maar het gebeurt wel. 's Morgens tegen zo iemand zeggen dat 'ie dat niet moet doen, heeft geen zin. Tv-spotjes ook niet. Je kunt beter voorkomen dat iemand te veel drinkt op momenten dat het erom gaat. Dus je richten op barpersoneel, zodat dat niet meer doortapt als iemand dronken aan het worden is.”

Renes heeft tal van voorbeelden. „Je kunt als je wakker wordt wel bedenken dat je vanavond gaat sporten en geen chips gaat eten, maar als het 's avonds regent ga je toch niet en is die hele zak chips leeg. Mensen zijn daarin zwak. Maar er is een proef geweest waarbij in een pak chips rode chippies werden gestopt. Als mensen er daar eentje van pakten, stopten ze met chips eten. Rood is stoppen. Dat is dus op het juiste moment ingrijpen.”

Nog eentje dan: in een supermarkt plakte personeel onlangs een stuk tape in winkelwagentjes met daarop de boodschap 'deze ruimte in het karretje is voor groente en fruit'. „En wat bleek?”, zegt Renes. „Mensen liepen de hele tijd te denken dat ze nog geen groente en fruit hadden gekocht, terwijl ze dat thuis ook nog helemaal niet van plan waren. De verkoop ervan verdubbelde in die tijd!”

„Het heeft ook geen zin om een fietsenstalling te bouwen die vervolgens overvol raakt. Dan zetten mensen toch ergens in die buurt de fiets neer en wordt het een bende. Je moet halverwege een bordje neerzetten dat de stalling vol is en dan beïnvloed je het gedrag wél. Dan maakt de fietser een andere keuze.” Ook stomweg verbieden werkt niet volgens Renes. „Je moet als overheid ook faciliteren. Niet alleen maar wildplassers bekeuren, maar er ook voor zorgen dat ze een alternatief hebben.”

Bijlage 3 Mini-interviews – vragenlijst

Na of tijdens de campagne ga je een aantal leerlingen en leerkrachten interviewen over de campagne. Hiermee achterhaal je of de campagne effect heeft gehad. Gebruik hiervoor onderstaande interviewlijst. Zorg ervoor dat je minimaal 8 leerlingen of leerkrachten hebt geïnterviewd die de eerste vraag met 'ja' hebben beantwoord (die de campagne kennen), anders kun je namelijk de rest van de vragen niet stellen. Houd ook bij hoeveel mensen je hebt gevraagd die de campagne niet kenden.

Datum:

Introductie:

Hoi, wij zijn leerlingen van en wij zijn bezig met onze maatschappelijke stage. Wij doen een onderzoekje naar de zwerfafvalcampagne. Mogen wij je een paar vragen stellen hierover?

Beschrijving geïnterviewde:

- Leeftijd.....
- Leerling of leerkracht:

1. Heb je gemerkt dat er een zwerfafvalcampagne bezig is?
2. Wat heb je van gezien of gehoord?
3. Ben je hierdoor anders over zwerfafval gaan nadenken?
Hoe dan?
4. Heeft het je gedrag beïnvloed?
Hoe dan?
5. Wat vind je van de campagne?
Wat vind je er goed aan en wat had beter gekund?

Bijlage 4 Eindpresentatie

Nadat je de stappen 1, 2 en 3 afgerond hebt ga je een presentatie maken die je aan de gemeente presenteert. Dit doe je bijvoorbeeld met PowerPoint of Prezi. Je presenteert hoe je het communicatieplan hebt gemaakt, hoe je de campagne hebt uitgevoerd en wat de resultaten van de interviews waren. Maak per groepje 1 presentatie.

Hoe moet de presentatie eruit zien?

- Begin de presentatie met een inleiding: wat heb je gedaan, waarom heb je voor deze (stage)opdracht, wanneer je welke (stage)opdracht-stappen hebt uitgevoerd. Beschrijf ook 3 dingen op die je van deze (stage)opdracht hebt geleerd.
- Beschrijf daarna het communicatieplan: welke boodschap wil je overbrengen, welke doelgroep wil je bereiken, hoe heb je de slogan en het logo bedacht etc.
- Vervolgens ga je in op de uitvoering van het plan: wat heb je gemaakt, hoe en bij wie heb je dat onder de aandacht gebracht, welke reacties heb je gekregen, hoeveel Facebookvrienden of Twitter-followers heb je bereikt etc.
- Presenteer ook de resultaten van de mini-interviews. Hoeveel mensen kenden de campagne wel en hoeveel niet? Wat is het effect geweest? Wat zijn plus- en minpunten van de campagne volgens de geïnterviewden?
- Maak ook een conclusie: heeft de campagne het gewenste effect gehad, wat kan de gemeente met de campagne, kan de gemeente de campagne ook op andere scholen gebruiken etc.

Check je plek

Voor een schone, hele en veilige
schoolomgeving

Opdrachtbeschrijving

HAVO-VWO

Drachten

Smallingerland

Studiebelasting: 30 uur
Groepjes van 2

Inleiding

In deze (stage)opdracht ga je de kwaliteit van de school en omgeving 'checken'! Je gaat onderzoek doen naar de hoeveelheid zwerfafval ('schoon'), of het (straat)meubilair nog in goede staat is ('heel') en of de omgeving veilig is.

De gemeente wil dit graag weten om de buurt nog schoner, mooier en veiliger te krijgen.

Wat ga je doen?

De (stage)opdracht bestaat uit de volgende stappen:

1. Je gaat in 4 gebiedjes het onderzoekje doen. Dit is in ieder geval in het schoolgebouw, in het winkelcentrum en de speeltuin in de buurt. Kies zelf de 4^e plek in de omgeving van de school uit. Van alle 4 plekken kies je 2 locaties waar je in stap 2 gaat 'schauwen'. Maak kaartjes van de gebieden, inclusief de 'schauwlocaties'. Zie **bijlage 1**.
2. Vervolgens ga onderzoeken hoe 'schoon, heel en veilig' de gebieden zijn. Hiervoor gebruik je een checklist, zie **bijlage 2 t/m 5**. Je maakt tijdens het onderzoekje veel foto's.
4. Na stap 2 ga je een aantal vragen beantwoorden over de verzamelde gegevens. Zie **bijlage 6**.
3. Tot slot maak je een presentatie waarin je de resultaten van het onderzoekje, de checklists, aan de gemeente presenteert. Gebruik hiervoor **bijlage 7**.

Checklist - hulpmiddelen

- Kaart van onderzoeksgebied met schouwlocaties
- Checklist : print bijlage 2 t/m 5 elk 2 keer uit.
- Foto toestel

Tips

- Neem een schrijfblok en een pen mee.
- Zorg dat je altijd je hesje draagt!
- Werk in tweetallen.
- Houd bij het onderzoek een veilige afstand van rijdende voertuigen.

Bijlage 1 Kaart van het gebied

Maak per gebiedje (schoolgebouw, winkelcentrum, speeltuin en een gebied naar keuze) een plattegrondje en geef op elke plattegrond de 2 'schouwpunten' aan waar je gaat schouwen. Denk bijvoorbeeld aan de schoolkantine en de bankjes bij het winkelcentrum.

Gebied:

Bijlage 2 Checklist - in school

Vul voor 2 schouwlocaties in school deze checklist in. Maak zoveel mogelijk foto's.

Schouwlocatie:

Datum:

Schoon

1. Hoeveel afvalbakken zie je staan?

.....

2. Zitten de afvalbakken vol?

- Nee, de bak is bijna helemaal leeg (maximaal 10% is vol)
- Niet echt, de bak is tot de helft vol
- Bijna vol (ongeveer 80% van de bak is vol)
- Ja, heel vol, er kan niets meer bij

3. Vallen de afvalbakken op?

- Ze zijn heel opvallend
- Ze zijn niet heel opvallend maar ook niet heel onopvallend
- Ze vallen niet op

Licht je antwoord toe waarom ze wel of niet opvallen:

4. Hoeveel afval zie je buiten de afvalbak liggen (bijvoorbeeld op tafels of op de grond)?

- Helemaal geen afval
- Vrijwel niet: maximaal 1 stuk afval
- Ja, hier en daar een paar stuks afval
- Ja, heel veel

Beschrijf wat voor soort afval je ziet liggen:

Heel

5. Kijk goed naar het meubilair, de vloer, de muren, de ramen etc. om je heen. Zie je krassen, deuken of beschadigingen (zoals graffiti)?

- Nee, alles ziet er als nieuw uit
- Bijna niet, op sommige plekjes een klein krasje, deukje of beschadiging
- Ja, er zijn op veel plekjes krasjes, deuken en beschadigingen
- Ja, bijna overal zitten krasjes, deuken en beschadigingen

Veilig (deze vraag hoef je voor de school maar 1 keer te beantwoorden)

6. Zijn er plekjes in of rond de school die volgens jou eng en onveilig kunnen zijn?

- Ja: beschrijf die plekjes en maak er een foto van
- Nee

Bijlage 3 Checklist - in het winkelcentrum

Vul voor 2 schouwlocaties in het winkelcentrum deze checklist in. Maak zoveel mogelijk foto's.

Schouwlocatie:

Datum:

Schoon

1. Hoeveel afvalbakken zie je staan?

.....

2. Zitten de afvalbakken vol?

Nee, de bak is bijna helemaal leeg (maximaal 10% is vol)

Niet echt, de bak is tot de helft vol

Bijna vol (ongeveer 80% van de bak is vol)

Ja, heel vol, er kan niets meer bij

3. Vallen de afvalbakken op?

Ze zijn heel opvallend

Ze zijn niet heel opvallend maar ook niet heel onopvallend

Ze vallen niet op

Licht je antwoord toe waarom ze wel of niet opvallen:

4. Hoeveel afval zie je buiten de afvalbak liggen?

Helemaal geen afval

Vrijwel niet: maximaal 1 stuk afval

Ja, hier en daar een paar stuks afval

Ja, heel veel

Beschrijf wat voor soort afval je ziet liggen:

Heel

5. Kijk goed naar het meubilair, de vloer, de muren, de ramen etc. om je heen. Zie je krassen, deuken of beschadigingen (zoals graffiti)?

Nee, alles ziet er als nieuw uit

Bijna niet, op sommige plekjes een klein krasje, deukje of beschadiging

Ja, er zijn op veel plekjes krasjes, deuken en beschadigingen

Ja, bijna overal zitten krasjes, deuken en beschadigingen

Maak foto's van wat je ziet.

Veilig (deze vraag hoef je in het winkelcentrum maar 1 keer te beantwoorden!)

6. Denk je dat het winkelcentrum veilig te bereiken is voor voetgangers en fietsers?

Waarom wel of waarom niet:

Maak een foto van een verkeerssituatie die volgens jou onveilig is.

7. Zijn er plekjes in of rond het winkelcentrum die misschien in het donker eng en onveilig zijn?

Ja: beschrijf die plekjes en maak er een foto van

Nee

Bijlage 4 Checklist - in de speeltuin

Vul voor 2 schouwlocaties in de speeltuin deze checklist in. Maak zoveel mogelijk foto's.

Schouwlocatie:

Datum:

Schoon

1. Hoeveel afvalbakken zie je staan?

.....

2. Zitten de afvalbakken vol?

- Nee, de bak is bijna helemaal leeg (maximaal 10% is vol)
- Niet echt, de bak is tot de helft vol
- Bijna vol (ongeveer 80% van de bak is vol)
- Ja, heel vol, er kan niets meer bij

3. Vallen de afvalbakken op?

- Ze zijn heel opvallend
- Ze zijn niet heel opvallend maar ook niet heel onopvallend
- Ze vallen niet op

Licht je antwoord toe waarom ze wel of niet opvallen:

4. Hoeveel afval zie je buiten de afvalbak liggen?

- Helemaal geen afval
- Vrijwel niet: maximaal 1 stuk afval
- Ja, hier en daar een paar stuks afval
- Ja, heel veel

Beschrijf wat voor soort afval je ziet liggen:

Heel

5. Kijk goed naar het dichtstbijzijnde speeltoestel. Zie je krassen, deuken of beschadigingen (zoals graffiti)?

- Nee, alles ziet er als nieuw uit
- Bijna niet, op sommige plekken een klein krasje, deukje of beschadiging
- Ja, er zijn op veel plekken krasjes, deuken en beschadigingen
- Ja, bijna overal zitten krasjes, deuken en beschadigingen

Maak foto's van wat je ziet.

Veilig (deze vraag hoef je in het spelterrein maar 1 keer te beantwoorden!)

7. Zijn de speeltoestellen veilig te gebruiken?

- Ja, alle speeltoestellen kunnen veilig gebruikt worden
- De meeste toestellen kunnen veilig gebruikt worden, sommige toestellen zijn beschadigd of niet meer stevig.
- Nee, bijna alle toestellen zijn beschadigd of niet meer stevig.

Bijlage 5 Checklist – het ‘keuzegebied’

Vul voor 2 schouwlocaties van het gebied dat je in stap 1 hebt gekozen, deze checklist in. Maak zoveel mogelijk foto's.

Gebied:

Schouwlocatie:

Datum:

Schoon

1. Hoeveel afvalbakken zie je staan?

.....

2. Zitten de afvalbakken vol?

Nee, de bak is bijna helemaal leeg (maximaal 10% is vol)

Niet echt, de bak is tot de helft vol

Bijna vol (ongeveer 80% van de bak is vol)

Ja, heel vol, er kan niets meer bij

3. Vallen de afvalbakken op?

Ze zijn heel opvallend

Ze zijn niet heel opvallend maar ook niet heel onopvallend

Ze vallen niet op

Licht je antwoord toe waarom ze wel of niet opvallen:

4. Hoeveel afval zie je buiten de afvalbak liggen?

Helemaal geen afval

Vrijwel niet: maximaal 1 stuk afval

Ja, hier en daar een paar stuks afval

Ja, heel veel

Beschrijf wat voor soort afval je ziet liggen:

Heel

5. Maak foto's van 2 plekken die er heel verzorgd, bijna als nieuw, uitzien. Denk aan (straat) meubilair, stoeptegels, gevels, grasveldjes etc.

6. Maak foto's van 2 plekken die er juist heel onverzorgd uitzien. Denk aan (straat) meubilair, stoeptegels, gevels, grasveldjes etc.

Veilig (deze vraag hoef je voor dit gebied maar 1 keer te beantwoorden!)

7.

Maak foto's van 2 plekken die volgens jou onveilig zijn. Dat mag over verkeer gaan, maar het mag ook gaan over plekkjes die eng (kunnen) zijn, zoals donkere hoekjes etc.

8. Maak foto's van 2 plekken die volgens jou juist heel veilig zijn.

Bijlage 6 Eindpresentatie

Nadat je 4 gebiedjes hebt onderzocht met de checklist, ga je een presentatie maken waarin je vragen beantwoordt over de verzamelde gegevens en tips aan de gemeente geeft. Nadat je de presentatie klaar hebt maak je een afspraak met de begeleider van de gemeente om de presentatie te geven. Als je de (stage)opdracht in groepjes hebt uitgevoerd, mag je samen 1 presentatie maken.

Hoe moet de presentatie eruit zien?

- Begin de presentatie met een inleiding: wat heb je gedaan en hoe heb je dat gedaan.
- Zet in de presentatie de kaartjes van de onderzoeksgebieden.
- Beschrijf hoe en wanneer je de onderzoekjes in de gebieden hebt uitgevoerd.
- Ga vervolgens in op de beschrijving van de verzamelde resultaten en verbetervoorstellen, zie paragraaf 6.1.
- Voeg als bijlagen de ingevulde checklists bij.

6.1 Beschrijven resultaten en verbetervoorstellen

Met de ingevulde checklists over 'schoon, heel en veilig' van de vier gebieden ga je onderstaande vragen beantwoorden. Op basis hiervan geef je verbetervoorstellen. Let erop dat de verbetervoorstellen daadwerkelijk te realiseren zijn.

Schoon:

1. Hoeveel bakken staan er per schouwlocatie? Bedenk of er volgens jou in de gebieden die je hebt onderzocht, genoeg afvalbakken staan. Waar wel en waar niet?
2. Hoe vol waren de bakken per schouwlocatie? Maak een top 3 van locaties waar de bakken het volst waren, en een top 3 van locaties waar de bakken het leegst waren.
3. Vielen de bakken op de schouwlocaties genoeg op? Geef ten minste 1 voorbeeld van een locatie waar de bak goed opvallen en 1 voorbeeld van een bak die niet opvalt. Beschrijf ook waarom de bakken wel of niet opvallen. Geef 2 verbetervoorstellen hoe de afvalbakken beter kunnen opvallen.
4. In welk gebied lag gemiddeld het meeste afval naast de bak? Hoe komt dat denk je? En welk verbetervoorstel geef je aan de gemeente om het er schoner te krijgen? Welk gebied was het schoonst?
5. Wat voor afval zag je in de gebieden het vaakst liggen?
6. Wie heeft volgens jou het afval langs de route achtergelaten? Waarom denk je dat? Bedenk 3 dingen hoe het gedrag van deze groep(en) kan worden veranderd zodat zij minder afval op straat gooien.

Heel:

7. In welk gebied ziet het (straat)meubilair er het meest en het minst verzorgd uit? Beschrijf ook waarom je vindt dat het er onverzorgd uit ziet en voeg foto's toe. Wat zou er volgens jou moeten gebeuren om het er beter uit te laten zien? Bedenk 2 verbetervoorstellen.
8. In welk gebied ziet het (straat) er het minst verzorgd uit? Beschrijf ook waarom en voeg foto's toe.

Veilig:

9. Welk gebied is volgens jou het meest onveilig? Waarom? Geef 2 verbetervoorstellen om het hier veiliger te maken.
10. Welke gebied is volgend jou het meest veilig? Waarom?

Monitoring zwerfafval

Opdrachtbeschrijving
HAVO-VWO

Drachten

Smallingerland

Studiebelasting: 12 uur
In tweetallen

Inleiding

In deze (stage)opdracht ga je de straat op! Welke soorten zwerfafval tref je aan op school, rondom de school en op de route naar het winkelcentrum? Is het veel of weinig? Waar ligt het precies? Waar komt het afval vandaan? Wie veroorzaken dat afval?

Tijdens deze (stage)opdracht ga je door middel van monitoring achterhalen hoeveel en wat voor afval er op straat ligt. Hiermee geef je antwoord op deze vragen. De resultaten zet je in een verslag, dat je met de gemeente bespreekt.

Wat ga je doen?

Stap 1

Je gaat in 3 gebiedjes onderzoek doen, namelijk in school, rondom de school (het plein) en op de route naar het winkelcentrum. Per gebiedje ga je op 5 'schouwlocaties' schouwen. Bepaal eerst samen met de begeleider welke locaties je wilt onderzoeken. Bedenk max. 5 punten voor de school, de schoolomgeving en de route naar het winkelcentrum. In totaal heb je dus max. 15 schouwlocaties. Maak hier kleine kaartjes op plattegrondjes van, zie **bijlage 1**.

Stap 2

Je gaat op aangegeven locaties in de wijk schouwen m.b.v. de schoonheidsgradenkaart (**zie bijlage 2**) en een schouwformulier: zie **bijlage 3 t/m 5**, voor elk gebied formulier. Je gaat op de punten staan en in een straal van ongeveer 50 meter om je heen kijken hoeveel en wat voor afval er ligt. Maak van alle plekken waar je komt, een foto. Maak onderweg ook foto's van plekken die juist heel schoon zijn.

Stap 3

Maak een kort verslag waarin je de resultaten van de schouw zet. Ook geef je tips aan de gemeente.

Checklist - hulpmiddelen **Tips**

- Kaart van Smallerland met schouwlocaties
- Schoonheidsgradenkaart
- Schouwformulier(en)
- Hesje
- Fototoestel

- Neem een schrijfblok en een pen mee.
- Houd goed bij welke foto bij elk schouwpunt hoort
- Zorg dat je altijd je hesje draagt!
- Houd bij het monitoren een veilige afstand van rijdende voertuigen.

Locaties

(kaartjes of opsomming met schouwpunten)

School:

Plein/schoolomgeving:

Route naar het
winkelcentrum:

Buiten het schoolplein

Op het schoolplein

In de school

A+
zeerschoon
0 items per 100 m²

A
schoon
1-3 items per 100 m²

B
matig schoon
4-10 items per 100 m²

C
vuil
11-25 items per 100 m²

D
zeervuil
>25 items per 100 m²

Bijlage 3 Schouwformulier voor in school

Precieze locatie / schouwpunt:	Score	Meest voorkomende soort afval? Kies uit: plastic flesje, snoepverpakking, papier, peuk, sigarettenpakje, blikje, drankkarton, broodzakjes, iets anders nl...	Wat viel je nog meer op? Denk bijv. aan kapot straatmeubilair, hondenpoep of fietswrakken
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		

Bijlage 4 Schouwformulier voor in de omgeving van de school / op het plein

Precieze locatie / schouwpunt:	Score	Meest voorkomende soort afval? Kies uit: plastic flesje, snoepverpakking, papier, peuk, sigarettenpakje, blikje, drankkarton, broodzakjes, iets anders nl...	Wat viel je nog meer op? Denk bijv. aan kapot straatmeubilair, hondenpoep of fietswrakken
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		

Bijlage 5 Schouwformulier voor op de route naar het winkelcentrum

Precieze locatie / schouwpunt:	Score	Meest voorkomende soort afval? Kies uit: plastic flesje, snoepverpakking, papier, peuk, sigarettenpakje, blikje, drankkarton, broodzakjes, iets anders nl...	Wat viel je nog meer op? Denk bijv. aan kapot straatmeubilair, hondenpoep of fietswrakken
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		
	A+, A, B, C, D		

Bijlage 6 Verslag

Je maakt een kort verslag van de resultaten en bespreekt dit met de begeleider van de gemeente. Voeg de foto's die je hebt gemaakt, ook toe. Als je nog tijd hebt kun je hiervoor een powerpointpresentatie maken .

Hoe moet het verslag eruit zien?

- Je mag samen één verslag maken.
- Begin het verslag met een inleiding: wat heb je onderzocht en hoe heb je dat gedaan.
- Beschrijf dan de resultaten per locatie (school, plein/schoolomgeving, route naar het winkelcentrum) waarvoor je de volgende vragen beantwoord:
 - Wat zijn de meest vieze plekken in school, op het plein/de schoolomgeving en langs de route? En wat de schoonste? Wat voor afval komt er op die plekken vooral voor?
 - Wat kwam je verder nog meer tegen, zoals graffiti etc.?
 - Wat was van alle schouwlocaties de schoonste plek? En de vieste? Voeg foto's toe.
 - Van wie is volgens jou het afval op de locaties afkomstig?
- Schrijf vooral op wat de opvallende resultaten zijn.
- Schrijf 3 tips voor de gemeente en school op om het schoner te krijgen.
- Schrijf 3 dingen op die je van deze (stage)opdracht hebt geleerd.
- Voeg alle ingevulde schouwformulieren als een bijlage toe.
- Stuur het verslag op naar de begeleider van de gemeente.
- Bel met de begeleider van de gemeente om een afspraak te maken om het verslag te bespreken.

Buurtinterviews

**Opdrachtbeschrijving
VMBO**

Drachten | Smallerland

**Studiebelasting: 12 uur
In groepjes van 2**

Inleiding

Bij deze (stage)opdracht ga je de straat op! Op straat en in struiken ligt vaak afval zoals lege blikjes, verpakkingen en peuken. Ook zijn speeltoestellen soms kapot of liggen stoeptegels scheef.

Hoe denken buurtbewoners en voorbijgangers over de buurt? Zijn ze tevreden of juist niet? Vinden ze het er veilig?

Deze vragen ga je aan de buurtbewoners stellen. Met de antwoorden weet de gemeente beter wat het moet doen voor een schonere omgeving.

Wat ga je doen?

- Je gaat op een locatie in de wijk interviews houden met voorbijgangers, winkeliers en bewoners. De locatie bepaal je eerst met de begeleider van de gemeente.
- Op de locatie ga je interviews doen, hiervoor maak je gebruik van de vragenlijst in **bijlage 1**. Zorg dat je minimaal 8 personen interviewt.
- Maak een korte presentatie van de resultaten van de interviews. Zie **bijlage 2** hoe de presentatie eruit moet zien.
- Presenteer de antwoorden tot slot aan de gemeente en geef de ingevulde vragenlijsten mee.

Checklist - hulpmiddelen

- Vragenlijsten: print er 8 uit
- Pen of potlood
- Hesje van de gemeente of school
- Mapje (met klemmetje) waarin je de vragenlijsten kunt doen

Tips

- Zoek een plek uit waar veel mensen komen, bijvoorbeeld tijdens de markt of in een drukke winkelstraat.
- Vraag op straat eerst netjes: 'Mag ik u wat vragen?'.
- Leg daarna uit wie je bent, waarom je dit interview doet en zeg dat het interview ongeveer 5 minuten duurt
- Bedank na afloop van het interview voor hun tijd en medewerking.
- Zeg er bij dat de gemeente de resultaten krijgt.
- Wees je bewust dat niet iedereen geïnterviewd wil worden, zeg hier dan niks van.

Bijlage 1 Vragenlijst buurtinterviews

Goedemorgen/goedemiddag, Wij zijn leerlingen van en wij zijn bezig met onze maatschappelijke stage. Mogen wij u een paar vragen stellen over deze buurt?

Locatie:

Datum:

Tijdstip:

Beschrijving geïnterviewde:

- Buurtbewoner
- Voorbijganger
- Winkelier

1. Wat voor rapportcijfer tussen de 1 en 10 zou u geven voor hoe schoon u deze buurt vindt? 10 is heel erg schoon en 1 is heel erg vies:

2. Als u het niet schoon vindt, waar komt dat dan door?

- Zwerfafval, zoals blikjes en flesjes
- Graffiti en aanplakbiljetten
- Hondenpoep
- Iets anders, namelijk:

3. Wat zou volgens u helpen om het hier in de buurt schoon te houden?

4. Staan er volgens u voldoende afvalbakken?

- Ja
- Nee: waar zouden volgens u meer bakken geplaatst moeten worden:

5. De gemeente zorgt voor het onderhoud in uw wijk. Komt u wel een ding tegen die slecht onderhouden zijn?
Nee

Ja: welke dingen zijn dat dan vooral:

- Ja, bushokjes
- Ja, afvalbakken
- Ja, toestellen in een speeltuin
- Ja, losliggende stoeptegels
- Ja, namelijk:

6. Doet u zelf ook iets om de straten schoon te maken of te houden?

- Nee: waarom niet:
- Ja, waarom en wat doet u:

7. Wat voor rapportcijfer tussen de 1 en 10 zou u geven voor hoe veilig u deze buurt vindt? 10 is heel veilig en 1 is heel erg onveilig:

8. Welke plek in de buurt is volgens u erg onveilig?

9. Waarom is dit een onveilige plek:

Bedankt voor uw medewerking!

Bijlage 2 Eindpresentatie

Je maakt nadat je 8 mensen geïnterviewd hebt, een presentatie waarin je de resultaten zet. In de afbeelding hiernaast staan de sheets van de presentatie: de volgorde en wat erin moet staan. Als je de presentatie af hebt bent maak je een afspraak met de gemeente om de presentatie te geven. Ook geef je dan de ingevulde vragenlijsten.

Hoe moet de presentatie eruit zien? Zie ook de afbeelding hiernaast

- Begin de presentatie met een inleiding: wat heb je gedaan en hoe heb je dat gedaan.
- Zet in de presentatie ook een plattegrondje (via Google Maps) van het gebied waarin je de interviews hebt gehouden.
- Ga vervolgens in op de verzamelde gegevens en verbetervoorstellen, hiervoor beantwoord je de vragen in paragraaf 2.1.
- Voeg als bijlagen de ingevulde interviewlijsten mee.
- Gebruik niet teveel tekst in de presentatie omdat het dan snel onoverzichtelijk wordt. Je mag wel plaatjes en foto's in de presentatie gebruiken.

2.1 Beschrijven resultaten

Geef voor de analyse van de interviews antwoord op de volgende vragen. Gebruik ook de afbeelding hiernaast. De antwoorden zet je in de presentatie. De nummers komen overeen met de vragenlijst van bijlage 1.

Algemeen:

- Hoeveel mensen heb je geïnterviewd? Maak een tabel hoeveel buurtbewoners, voorbijgangers en winkeliers dat waren.
1. Wat is het hoogste cijfer dat gegeven is over hoe schoon men de buurt vindt? Wat het laagste? En was is het gemiddelde?
 2. Waar komt het door dat mensen het niet schoon vinden? Zet in een tabel hoe vaak de keuzeantwoorden genoemd zijn (zwerfafval, graffiti, etc.).
 3. Welke dingen zijn genoemd die volgens mensen zouden helpen om het schoner te krijgen? Welk idee is volgens jou het best?
 4. Hoeveel mensen vinden dat er genoeg afvalbakken staan? Hoeveel mensen vinden dat er niet genoeg afvalbakken staan? En waar zouden ze dan moeten staan?
 5. Hoeveel mensen komen geen dingen tegen die ze slecht onderhouden vinden? Hoeveel mensen komen wel dingen tegen die ze slecht onderhouden vinden? Zet in een tabel hoe vaak de keuzeantwoorden genoemd zijn (bushokjes, afvalbakken etc.).
 6. Hoeveel mensen doen wel eens iets om zelf de straten schoon te maken? Waarom wel? Hoeveel mensen doen dat niet? Waarom niet?
 7. Wat is het hoogste cijfer dat gegeven is over hoe veilig men de buurt vindt? Wat het laagste? En was is het gemiddelde?
 8. Welke plekken vind met onveilig in de buurt? Welke plek is het vaakst genoemd?
 9. Waarom vinden mensen die plekken onveilig?

Sheets van de presentatie:

inleiding

plattegrond

Hoeveel interviews

Vraag 1

Vraag 2

Vraag 3

Vraag 4

Vraag 5

Vraag 6

Vraag 7

Vraag 8

Vraag 9

Pimpen van afvalbak

**Opdrachtbeschrijving
VMBO**

Drachten | Smallerland

**Studiebelasting: 16 uur
Individueel of in groepjes van max. 4 leerlingen**

Inleiding

In deze (stage)opdracht ga je de afvalbakken op of rond school 'pimpen'. Eerst maak je een ontwerp. Daarna voer je het ontwerp uit op de bakken met bijvoorbeeld verf of graffiti.

Het is de bedoeling dat de afvalbakken zo beter opvallen. Zo weet men de bak sneller te vinden en gooit men minder snel iets op straat.

Wat ga je doen?

Op papier of op de computer werk je het ontwerp uit, eventueel bedenk je er een slogan bij. Het is de bedoeling dat de afvalbakken aantrekkelijker en opvallender worden. Zodat men het afval eerder in de bak dan ernaast gooit.

Het ontwerp laat je goedkeuren bij de begeleider. Vervolgens werk je het ontwerp uit op de afvalbak.

Checklist - hulpmiddelen Tips

- Evt. tekenprogramma zoals InDesign of Powerpoint
- (Oude) afvalbakken
- Materiaal zoals graffiti of speciale verf

- Kijk eerst op internet voor inspiratie
- Bedenk goed hoe de bak aantrekkelijker en opvallender wordt zodat mede leerlingen en leerkrachten de bak meer gaan gebruiken

Anti-zwerfafval poster

Opdrachtbeschrijving
VMBO

Drachten

Smallingerland

Studiebelasting: 12 uur
Individueel of in groepjes van max. 2 leerlingen

Inleiding

In deze (stage)opdracht maak je een anti-zwerfafval posters. De bedoeling van de poster is dat meer leerlingen hun afval in de bakken gooien.

Jouw poster laat je aan de gemeente zien. Tot slot wordt de poster (tijdelijk) op school of in de buurt opgehangen.

Wat ga je doen?

Je poster moet zich op (mede)leerlingen richten. Maak een ontwerp op papier of op de computer. Gebruik plaatjes van internet of maak zelf foto's. Bedenk ook een passende tekst. Maak de poster op een groot vel papier, op A2 formaat.

Gebruik grote afbeeldingen en letters zodat de poster van afstand te zien is. De begeleider van de gemeente beoordeelt tot slot de poster en vertelt waar de poster opgehangen wordt, bijvoorbeeld in school of in een bushokje.

Checklist - hulpmiddelen **Tips**

- Opdrachtbeschrijving
- Internet
- Een tekenprogramma zoals Powerpoint of InDesign
- Evt. (foto)camera
- Lijm, papier, schaar etc.

- Bedenk eerst goed welke boodschap je wilt overdragen: welk probleem wil je aanpakken?
- Bedenk aan welke doelgroep(en) van de school je de campagne richt.
- Zorg dat de poster duidelijk en aantrekkelijk is
- Je mag de poster in tweetallen of alleen maken